

Greta, Maria / Misztal, Anna

Miejsce i rola euroregionów w polityce regionalnej Unii Europejskiej

Zeszyty Naukowe Ostroleckiego Towarzystwa Naukowego 24, 285-294

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MIEJSCE I ROLA EUROREGIONÓW W POLITYCE REGIONALNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

EUROREGION AND IT'S ROLE IN THE EUROPEAN UNION'S REGIONAL POLICY

Wstęp

Polityka regionalna zajmuje obecnie niezwykle istotną pozycję w strategii rozwoju Unii Europejskiej. Jej kształt i rola ewoluowały na przestrzeni funkcjonowania Wspólnot, stając się jednym z priorytetów działania Unii. Znaczenie polityki regionalnej znajduje swoje odzwierciedlenie w poziomie wydatków na jej realizację. W okresie programowania na lata 2007–2013 środki pieniężne na nią przeznaczone wynoszą 36% całego budżetu Unii. Głównym celem polityki regionalnej jest zwiększanie spójności ekonomicznej i społecznej w Unii Europejskiej, a tym samym niwelowanie dysproporcji w rozwoju poszczególnych regionów. Euroregiony natomiast są szczególnym przykładem regionów problemowych, gdyż ze względu na swoje peryferyjne położenie spotykają się z licznymi trudnościami. Charakterystyczną cechą regionów przygranicznych jest niższy poziom wskaźników ekonomicznych w porównaniu z centrami krajów. Specyfikacja i położenie euroregionów zapewniają im szczególne miejsce w polityce regionalnej (trzeci cel na lata 2007–2013). Pierwsza część artykułu zawiera nakreślenie tematyki związanej z polityką regionalną i jej ewolucją. Dalsza część pracy prezentuje ogół zagadnień związanych z euroregionami i ich rolą w rozwoju polityki regionalnej.

* dr hab., prof. Uniwersytetu Łódzkiego

** doktorantka, Uniwersytet Łódzki

Polityka regionalna – szkic historyczny i ogólna problematyka

Polityka regionalna Unii Europejskiej ma na celu zmniejszanie różnic w rozwoju poszczególnych regionów, a tym samym zwiększanie spójności społeczno-ekonomicznej. W literaturze przedmiotu polityka regionalna nazywana jest również polityką strukturalną¹. Na przestrzeni okresu jej funkcjonowania kształt, cele i narzędzia podlegały nieustannej ewolucji. Fakt ten związany był ze zmianami jakie zachodziły w strukturze gospodarki, a także kolejnymi poszerzeniami Wspólnot Europejskich².

Początki polityki regionalnej w Europie związane są z zapisami w Traktacie Rzymskim (1957 r.), w którego preambule zawarto postanowienie, iż celem jest „zjednoczenie gospodarek narodowych i wspieranie harmonijnego rozwoju poprzez zmniejszanie różnic pomiędzy poszczególnymi obszarami”. Zawarty zapis był jednak stosunkowo zdawkowy, a polityka regionalna nie odgrywała w tym okresie istotnej roli. Z punktu widzenia niwelowania różnic w rozwoju poszczególnych regionów przełom nastąpił w roku 1968, kiedy to utworzono Dyрекcję Generalną do spraw Polityki Regionalnej³.

Rzeczywiste działania w zakresie polityki strukturalnej zapoczątkowane zostały jednakże dopiero w latach osiemdziesiątych, kiedy utworzono fundusze pieniężne ukierunkowane na pomoc w realizacji zadań⁴. W 1975 roku utworzono Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (na mocy decyzji szczytu paryskiego z 1972 r.), który ukierunkowany był na pomoc jedynie w zakresie polityki regionalnej. Okres programowania ustalono na trzy lata, a budżet funduszu na 1,300 mln ecu. Celem natomiast było niwelowanie różnic w rozwoju regionów, w których dominowało rolnictwo, dokonywały się zmiany w strukturze przemysłu i występowało bezrobocie strukturalne. Kolejnym krokiem było podpisanie Jednolitego Aktu Europejskiego, który wprowadził określenie „spójność ekonomiczna i socjalna”, w myśl jego przepisów „Wspólnota dąży do zredukowania różnic w stopniach rozwoju poszczególnych regionów i zmniejszania zacofania najmniej uprzywilejowanych regionów lub wysp, w tym terenów wiejskich” (TUE, art. 158). W 1988 roku zreformowano Fundusze Strukturalne (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Gwarancji i Orientacji Rolnej). Kolejne modyfikacje w polityce regionalnej miały miejsce w okresie budowy unii gospodarczej i walutowej. Na mocy Traktatu z Maastricht (1992 r.) nastąpiły

¹ I. Pietrzyk, *Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2001 s. 142–145.

² K. Gawlikowska-Hueckel, A. Zielińska-Głębocka, *Integracja europejska. Od jednolitego rynku do unii walutowej*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2004, s. 190.

³ W. Jastrzębska, *Rola euroregionów i współpracy trans granicznej w procesie integracji europejskiej*, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, s. 101.

⁴ A.P. Wiatrak, *Inicjatywy wspólnotowe w Unii Europejskiej jako narzędzia wyrównywania różnic w rozwoju regionalnym*, http://www.univ.rzeszow.pl/ekonomia/Zeszyt5/03_wiatrak.pdf, 07.06.2010.

kolejne zmiany w polityce regionalnej. Powołano Fundusz Spójności i Komitet Regionów oraz wprowadzono nową perspektywę finansowania na okres 1994–1999⁵. Kolejne zmiany w polityce regionalnej zostały usankcjonowane w ramach Agendy 2000, która wprowadziła następujące modyfikacje⁶:

- zmniejszono liczbę celów polityki regionalnej,
- zmniejszono liczbę inicjatyw wspólnotowych z trzynastu do czterech,
- przedłużono okres programowania z sześciu do siedmiu lat,
- wprowadzono jednolite generalne unormowania prawne,
- dokonano zmian w funkcjonowaniu funduszy strukturalnych,
- określono pomoc przejściową dla regionów, które nie mają możliwości uzyskania pomocy ze środków celu pierwszego.

Kolejne rozszerzenia Unii Europejskiej na początku XX wieku o kraje Europy Środkowej i Wschodniej wymagały od Unii podjęcia działań mających na celu niwelowanie wyraźnych dysproporcji w rozwoju regionalnym, w szczególności na terenie nowo przyjętych państw. W budżecie funduszy strukturalnych w okresie 2007–2013 ulokowano kwotę wysokości 347 bilionów euro.

Tabela 1. Etapy polityki regionalnej

Etapy funkcjonowania polityki regionalnej	Ewolucja polityki regionalnej
I etap (pasywna polityka regionalna)	Powołanie Europejskiego Banku Inwestycyjnego (1958) i Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej (1968), powstanie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (1975)
II etap (aktywizacja polityki regionalnej)	Reformy z 1984, podpisanie JAE, reforma funduszy strukturalnych (1988)
III etap (nowy model polityki regionalnej)	Traktat z Maastricht (1992), utworzenie Funduszu Spójności, powołanie Komitetu Regionów, Agenda 2000

Źródło: opracowanie własne na podstawie: M. Zajęc, Zadania polityki regionalnej Unii Europejskiej wobec wzrostu zróżnicowań regionalnych związanych z ostatnim rozszerzeniem, „Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie” 2006, nr 701, s. 3–7.

Przeobrażenia polityki regionalnej w toku jej funkcjonowania stanowiły niejako odpowiedź na problemy natury społeczno-gospodarczej, które pojawiały się w Europie w drugiej połowie XX wieku. Działania integracyjne mające umożliwić zbudowanie w Europie jednolitego organizmu, który mógłby skutecznie konkurować z potęgami gospodarczymi świata, zmusiły do aktywności w zakresie polityki regionalnej. Działania te miały umożliwić zmniejszanie różnic w rozwoju poszczególnych regionów, a przez to budowanie jednolitej silnej gospodarki europejskiej.

⁵ http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/history/index3_pl.htm, 07.06.2010.

⁶ K. Gawlikowska-Hueckel, A. Zielińska-Głębocka, op. cit., s. 205.

Tabela 2. Polityka regionalna – okresy programowania

Lata	Cechy charakterystyczne
1989–1993	ujednoczenie i decentralizacja zarządzania, sformułowanie sześciu celów polityki wspólnotowej (trzy regionalne i trzy horyzontalne), wzrost budżetu przeznaczonego na fundusze do sumy 20% całego budżetu UE
1994–1999	siedem celów polityki regionalnej (cztery regionalne i trzy horyzontalne), utworzenie Funduszu Spójności oraz instrumentu rybołówstwa, budżet na fundusze stanowił 30% całego budżetu UE
2000–2006	trzy cele funduszy (dwa regionalne i jeden horyzontalny), wprowadzenie ISPA (instrument przedakcesyjny), budżet na fundusze wyniósł 33% całego budżetu UE
2007–2013	trzy cele polityki regionalnej, budżet na politykę regionalną stanowi 35% budżetu UE

Źródło: Świętokrzyski Urząd Wojewódzki Wydział Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji, Oddział ds. Kontroli, Kielce 18.04.2004.

Transformacja polityki regionalnej jest niejako rezultatem przemian zachodzących w Europie, a na jej kształt wpływały takie czynniki jak: zmiany w strukturze przemysłu, kolejne poszerzenia Wspólnot o kraje o niższym poziomie rozwoju gospodarczego, pogłębianie procesów integracyjnych, a także uwzględnianie interesów jej członków⁷.

Polityka regionalna Unii Europejskiej obejmuje następujące obszary funkcjonowania⁸:

- kierowanie i administrowanie funduszami strukturalnymi,
- koordynowanie polityk regionalnych państw tworzących Unię Europejską,
- uwzględnianie różnic w rozwoju regionów we wszystkich politykach Unii Europejskiej.

Za instrumenty rozwoju regionalnego uważa się: „ogół środków mających zapewnić zrównoważony rozwój regionów w wyniku korzystniejszego rozmieszczenia ludności i działalności gospodarczej”⁹. Instrumenty rozwoju regionalnego można podzielić na¹⁰:

- instrumenty finansowe, dotacje do inwestycji, kredyty o oprocentowaniu niższym od stopy rynkowej, ulgi czy też przyspieszoną amortyzację,

⁷ T. Sowiński, *Polityka regionalna Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia*, „Studia Gdańskie” 2007, t. IV, s. 64–87.

⁸ Najwyższa Izba Kontroli, *Koordinacja i finansowanie współpracy trans granicznej*, http://bip.nik.gov.pl/bip/wyniki_kontroli_wstep/inform1997/1997210/px_1997210.pdf 05.06.2010 s.12.

⁹ Y. Bernard, J.C. Colli, *Słownik ekonomiczny i finansowy*, Wydawnictwo Książnica, Katowice 1994.

¹⁰ Z. Gilowska, G. Gorzelak, B. Jałowiecki, K. Sobczak, *Kierunki polityki regionalnej Polski*, Uniwersytet Warszawski, Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego, „Studia Regionalne i Lokalne” 1998, nr 24 (57), Warszawa.

- instrumenty wpływające na rozwój infrastruktury społeczno-technicznej,
- środki ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości poprzez akcje informacyjne, edukacyjne, doradcze itd.

Instrumentami finansowymi polityki strukturalnej są fundusze, wśród których wyróżniamy¹¹:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (1975), najważniejszy i zarazem największy, udziela pomocy finansowej regionom słabiej rozwiniętym;
- Europejski Fundusz Społeczny (Traktat Rzymski 1960), współfinansuje zadania związane z polityką pracy i rozwojem kadr;
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolniczej (1962), współfinansuje działania związane z aktywizacją obszarów wiejskich i rozwojem rolnictwa;
- Finansowy Instrument Orientacji Rybołówstwa (1993), pomoc w procesach restrukturyzacyjnych rybołówstwa.

Niezwykle istotna z punktu widzenia integracji gospodarczej w Unii Europejskiej jest prowadzona przez nią polityka regionalna i akcentowanie przechodzenia od „Europy regionów” do „Europy z regionami”, a tym samym przestrzeganie tożsamości narodowej poszczególnych krajów członkowskich¹².

Polityka regionalna a euroregiony

Współpraca transgraniczna w formie euroregionów od początku funkcjonowania polityki regionalnej stanowiła jeden z jej głównych celów. W poprzednich okresach programowania finansowego Unia Europejska podjęła szereg działań pomocowych, kierując do euroregionów pomoc w ramach Inicjatyw Wspólnotowych (INTERREG). Bieżący okres programowania na lata 2007–2013 zastąpił inicjatywy trzecim celem polityki regionalnej¹³. Cel trzeci obejmuje wsparcie przystosowania i unowocześniania polityki edukacyjnej, systemowej w regionach nieobjętych celem pierwszym¹⁴.

Współpraca transgraniczna pomiędzy państwami rozwija się pod wpływem następujących przesłanek¹⁵:

- historycznych, współczesne granice państwowe bowiem bardzo często dzieliły wspólnoty historyczne, nie spowodowały jednakże zaniku więzi między nimi,

¹¹ J. Sawicka, *Polska w Unii Europejskiej – wybrane polityki sektorowe*, SGGW, Warszawa 2004.

¹² I. Pietrzyk, op. cit.

¹³ M. Greta, K. Lewandowski, *Euroregion jako instrument realizacji spójności społeczno-ekonomicznej i Strategii Lizbońskiej*, Uniwersytet Łódzki, Łódź, s. 80–81.

¹⁴ http://europa.eu/legislation_summaries/regional_policy/provisions_and_instruments/g24207_en.htm.

¹⁵ A. Warych-Juras, *Euroregiony jako nowa forma współpracy europejskiej*, Akademia Pedagogiczna, Kraków, s. 179.

- politycznych, współpraca transgraniczna jest ważnym ogniwem w jednoczeniu państw Unii Europejskiej,
- ekonomicznych, współpraca ma przynieść korzystne efekty w sferze gospodarki,
- społecznych, mających na celu integrację lokalnych społeczności i przełamywanie wzajemnych nieporozumień.

Tabela 3. Źródła finansowania polityki regionalnej w latach 2007–2013

Cel	Fundusze finansujące	Procentowy udział środków
Cel 1 „Konwergencja”	Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny	78,54%
Cel 2 „Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie”	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny	17,22%
Cel 3 „Europejska współpraca terytorialna”	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	3,44%

Źródło: M. Klimowicz, *Założenia polityki regionalnej UE na lata 2007–2013*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, s. 17.

Euroregion stanowi formę współpracy transgranicznej, której definicja zawarta została w Konwencji Madryckiej, a uważa się za nią: „wspólnie podjęte działania mające na celu umacnianie i rozwój sąsiedzkich kontaktów między wspólnotami i władzami terytorialnymi dwóch lub większej liczby umawiających się stron, jak również zawarcie porozumień oraz przyjęcie uzgodnień koniecznych do realizacji takich zamierzeń”¹⁶. Euroregion jest rodzajem współpracy transgranicznej, której nadano formę instytucjonalno-prawną. Euroregion nie posiada jednej oficjalnej definicji prawnej zawartej w dokumentach urzędowych Unii Europejskiej. Można jednak zgodnie z opinią sporządzoną 17 stycznia 2007 roku przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w sprawie euroregionów uznać, iż jest on: „stałą strukturą współpracy transgranicznej między bezpośrednio sąsiadującymi ze sobą władzami jednostek lokalnych i regionalnych usytuowanych wzdłuż wspólnych granic państwowych”¹⁷.

Pierwszy euroregion powstał w 1958 roku na obszarach Enschede (Holandia) i Gronau (Niemcy), a kolejne na terenie Skandynawii. Zmiany, jakie zaszły w polityce regionalnej, a przede wszystkim utworzenie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w 1975 r., przyczyniły się do tworzenia związków

¹⁶ M. Greta, *Euroregiony a integracja europejska. Wnioski dla Polski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003, s. 39.

¹⁷ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie euroregionów(2007/C 256/23), s. 1.

między regionami sąsiadujących państw. Szczególny rozkwit tej formy współpracy odnotowano w latach dziewięćdziesiątych XX wieku, a związane było to zarówno z zaawansowaniem procesów integracyjnych w Europie, częściowym usankcjonowaniem roli regionów w gospodarce, jak i Inicjatywami Wspólnotowymi (INTERREG). Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 2005 roku podkreśliła znaczenie współpracy transgranicznej w procesie integracji i spójności ekonomicznej i społecznej w Unii Europejskiej. Odpowiednie zapisy zostały również zawarte w projekcie Konstytucji UE.

Regiony transgraniczne odegrały i nadal odgrywają ogromną rolę w procesie jednoczenia społeczno-gospodarczego Europy, a dla ludności zamieszkującej te regiony tworzą swoiste mosty służące współzyciu społeczeństw w tym grup mniejszościowych¹⁸. Euroregiony tworzone są z uwzględnieniem wielu różnorodnych determinant, wśród których na plan pierwszy wysuwają się współpraca gospodarcza i budowanie wzajemnych relacji społeczno-kulturowych, umożliwiających oddolnie integrację Unii Europejskiej. Euroregiony posiadają szereg cech specyficznych:

- są to zrzeczenia władz regionalnych i lokalnych co najmniej dwóch sąsiadujących ze sobą państw,
- cechą charakterystyczną jest wspólny zasięg geograficzny, podobne uwarunkowania społeczno-gospodarcze,
- stanowią platformę wymiany i współpracy transgranicznej,
- jako stowarzyszenia posiadają stały sekretariat, zarząd, grupy administracyjno-techniczne, a także własne zasoby finansowe, edukacyjne, administracyjne.

Euroregiony w ramach wzmocnienia swojego prestiżu i roli w Unii Europejskiej rozpoczęły tworzenie międzynarodowych organizacji pozarządowych. Tego typu inicjatywy pojawiły się już w latach sześćdziesiątych XX wieku, a ich efektem było powołanie Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych. Najważniejszym zadaniem organizacji jest wspieranie i promocja osiągnięć w ramach euroregionów, ale także zapewnienie odpowiedniej pomocy euroregionom¹⁹.

Współdziałanie w ramach euroregionów przyczyniło się do zniesienia barier dla handlu, gdyż nawiązywanie nowych relacji gospodarczych nie jest tu ograniczone przez granice państwowe. Euroregiony prowadzą do realizacji celów polityki społecznej i gospodarczej w Unii Europejskiej. Przyczyniają się one również do znacznego powiększenia rynków i dogodnych uwarunkowań dla przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym inwestowania w usługi podstawowe, które byłoby niemożliwe bez współpracy transgranicznej. Pozytywny wpływ funkcjonowania euroregionów jest bezsprzeczny i przynosi korzyści wszystkim regionom państw je tworzących. Potwierdzeniem tego jest fakt, iż żaden z powołanych dotychczas regionów nie zaprzestał prowadzenia działalności. Ta forma współpracy zapewnia

¹⁸ *Citizen's Europe: The Case of Order Regions*, Gronau 2002, s. 8.

¹⁹ M. Greta, K. Lewandowski, op. cit., s. 81.

korzyści zarówno gospodarcze, jak i społeczne, gdyż umożliwia budowę i wzmacnianie zaufania pomiędzy obywatelami różnych krajów, znosi bariery psychologiczne i kulturowe. Z ekonomicznego punktu widzenia powoduje aktywizację podmiotów gospodarczych, otwiera lokalne rynki pracy i przyczynia się do wzrostu zamożności mieszkańców. Euroregiony odgrywają zasadniczą rolę w kierowaniu polityką spójności społecznej i gospodarczej w Unii Europejskiej²⁰.

Zakończenie

Polityka regionalna jest jednym z priorytetów Unii Europejskiej, a jej kształt i ramy funkcjonowania podlegały przeobrażeniom na przestrzeni funkcjonowania Wspólnot.

Ewolucja polityki regionalnej związana była z przemianami natury społeczno-gospodarczej zachodzącymi w ugrupowaniu. Kolejne poszerzenia Wspólnot sprawiły, iż dysproporcje w rozwoju poszczególnych regionów były wyraźne. Stąd też począwszy od roku 1975 polityka regionalna ma postać zorganizowanych przedsięwzięć. Celem nadrzędnym, który pojawił się wraz z kolejnymi poszerzeniami Unii, była walka z nierównościami w rozwoju poszczególnych regionów. Regiony transgraniczne jako regiony peryferyjne bardzo często charakteryzują się słabszym rozwojem gospodarczym w porównaniu z centrami krajów. Panaceum na ten problem mogą być właśnie euroregiony, które jako stowarzyszenia mogą korzystać ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Euroregion stanowi centralny punkt realizacji polityki spójności, a jego rola w integracji Europy i rozwoju lokalnych obszarów jest niezaprzeczalna.

BIBLIOGRAFIA

- Bernard Y., Colli J.C. 1994.** *Słownik ekonomiczny i finansowy*, Wydawnictwo Książnica, Katowice.
- Gawlikowska-Hueckel K., Zielińska-Głębocka A. 2004.** *Integracja europejska. Od jednolitego rynku do unii walutowej*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.
- Gilowska Z., Gorzelak G., Jałowiecki B., Sobczak K. 1998.** *Kierunki polityki regionalnej Polski*, Uniwersytet Warszawski, Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego, Studia Regionalne i Lokalne, nr 24 (57), Warszawa.
- Greta M. 2003.** *Euroregiony a integracja europejska. Wnioski dla Polski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Greta M., Lewandowski K.** *Euroregion jako instrument realizacji spójności społeczno-ekonomicznej i Strategii Lizbońskiej*, Uniwersytet Łódzki, Łódź.

²⁰ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie euroregionów(2007/C 256/23), s. 5–7.

- Jastrzębska W.** *Rola euroregionów i współpracy transgranicznej w procesie integracji europejskiej*, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów.
- Klimowicz M.** *Założenia polityki regionalnej UE na lata 2007–2013*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław.
- Pietrzyk I.** 2001. *Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Sawicka J.** 2004. *Polska w Unii Europejskiej – wybrane polityki sektorowe*, SGGW, Warszawa.
- Sowiński T.** 2007. *Polityka regionalna Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia*, Studia Gdańskie, t. IV.
- Warych-Juras A.** *Euroregiony jako nowa forma współpracy europejskiej*, Akademia Pedagogiczna, Kraków.
- Wiatrak A.P.** *Inicjatywy wspólnotowe w Unii Europejskiej jako narzędzia wyrównywania różnic w rozwoju regionalnym*, http://www.univ.rzeszow.pl/ekonomia/Zeszyt5/03_wiatrak.pdf, 07.06.2010.
- Zajac M.** 2006. *Zadania polityki regionalnej Unii Europejskiej wobec wzrostu zróżnicowań regionalnych związanych z ostatnim rozszerzeniem*, Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie, nr 701, Kraków.
- Citizen's Europe: The Case of Order Regions*, Gronau 2002.
- Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie euroregionów (2007/C 256/23)*.
- Najwyższa Izba Kontroli, *Koordinacja i finansowanie współpracy transgranicznej*, http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/wyniki_kontroli_wstep/inform1997/1997210/px_1997210.pdf 05.06.2010.

STRESZCZENIE

Niniejszy artykuł ma na celu zaprezentowanie zagadnień związanych z euroregionami, ich miejscem i rolą w Unii Europejskiej. Przedmiotem pierwszej części artykułu jest polityka regionalna, jej ewolucja i miejsce w funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przedstawione zostały również sposoby finansowania polityki regionalnej i jej rola w niwelowaniu różnic w rozwoju poszczególnych regionów. Rozważania dotyczące polityki regionalnej pozwalają na nakreślenie tematyki związanej z funkcjonowaniem euroregionów, ich znaczeniem i rolą w budowaniu silnej i jednolitej pod względem rozwoju i warunków życia Unii Europejskiej.

SŁOWA KLUCZOWE: polityka regionalna, Unia Europejska, euroregiony

SUMMARY

This paper investigates euroregion and it's role for the regional policy development. Regional policy is a very essential component of the UE structural policy. Shape and aim of the regional policy evolve in previous years. Nowadays regional policy is one of the most important priority for the EU. Dispropor-

tion in development of particular regions in the EU are still well-defined. Euro-region thanks to its location have a special place in regional policy. Euroregion is a form of transborder cooperation between regions in EU. Thirst part of this paper investigates a regional policy tasks and the second part shows euroregion and its place in regional policy.

KEYWORDS: regional policy, the European Union, euroregion